

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 24/8/2018
Αριθμ. Πρωτ.: 681/101610

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Δημιουργία νέων ποικιλιών φυτικών ειδών»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 48/17.7.2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Ι. Λαγός**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στις 18 Ιουλίου του 2018 πραγματοποιήθηκε συνάντηση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Βασιλείου Κόκκαλη, με τον Γενικό Γραμματέα, κ. Νικόλαο Αντώνογλου, τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Ο. – ΔΗΜΗΤΡΑ, κ. Νικόλαο Κατή, τον Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών, κ. Δημήτριο Τσαγκαλίδη, και τους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλιεργούμενων Φυτικών Ειδών και Φυτογενετικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ). Κατά τη διάρκεια της συνάντησης συμφωνήθηκαν οι λεπτομέρειες για την επικείμενη έναρξη του προγράμματος δημιουργίας νέων ποικιλιών φυτικών ειδών. Με αυτόν τον τρόπο, αποδείχθηκε έμπρακτα η προτεραιότητα του ΥΠΑΑΤ να ενεργοποιήσει, για πρώτη φορά, το άρθρο 9 του ν. 1564/1985, όπου προβλέπεται η λήψη μέτρων για Ερευνητικά Προγράμματα με αντικείμενο τη δημιουργία νέων ποικιλιών στον τομέα της φυτικής παραγωγής.

Η δημιουργία νέων φυτικών ποικιλιών με χαρακτηριστικά, όπως βελτιωμένη απόδοση, υψηλή ποιότητα τελικών προϊόντων, αντοχή σε επιβλαβείς οργανισμούς, αντοχή σε αβιοτικούς παράγοντες (ξηρασία, αλατούχα εδάφη, υψηλές και χαμηλές θερμοκρασίες κ.λπ.) είναι υψίστης σημασίας για:

- την αύξηση της παραγωγικότητας και την παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας στη γεωργία και
- την παράλληλη μείωση της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης και την προσαρμογή των καλλιεργειών στην κλιματική αλλαγή.

Τα οφέλη από τη δημιουργία νέων φυτικών ποικιλιών οδηγούν σε:

- Γεωργία μειωμένων εισροών και καλύτερη αξιοποίηση των λοιπών εισροών (άρδευση, λίπανση).
- Αύξηση της παραγωγής.
- Διεύρυνση εμπορικής περιόδου για τα τελικά προϊόντα (γεωργικά προϊόντα).
- Αξιοποίηση της εγχώριας βιοποικιλότητας.
- Αξιοποίηση εδαφών και περιοχών με οριακές κλιματικές συνθήκες.
- Οικονομική απεξάρτηση της χώρας μας από τις εισαγωγές γενετικού υλικού από το εξωτερικό.
- Δυνατότητα στη χώρα μας να γίνει εξαγωγέας πολλαπλασιαστικού υλικού.

Προς αυτή την κατεύθυνση οι υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ διερεύνησαν τη δυνατότητα και τους όρους χρηματοδότησης του Μέτρου δημιουργίας νέων ποικιλιών φυτικών ειδών. Μετά την πρόσκληση αρχικής εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η οποία απευθύνθηκε σε όλους τους Ερευνητικούς Φορείς της χώρας (Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικοί Οργανισμοί και Ινστιτούτα, ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ κ.ά.), καθώς και στους Συλλογικούς Φορείς του τομέα του πολλαπλασιαστικού υλικού, ουσιαστικό ενδιαφέρον εξέδηλωσαν ο ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ και ορισμένα ΑΕΙ, με αρχικές προτάσεις για σημαντικά φυτικά είδη.

Κατόπιν των ανωτέρω, αποφασίστηκε το εν λόγω πρόγραμμα να ανατεθεί στον ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ, τον κατεξοχήν Οργανισμό για την Έρευνα που διαθέτει το ΥΠΑΑΤ, ο οποίος ανταποκρίθηκε άμεσα στο κάλεσμα και βρίσκεται σε στενή συνεργασία με την αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΑΑΤ. Επισημαίνεται ότι δίδεται στον ΕΛ.Γ.Ο. - ΔΗΜΗΤΡΑ η δυνατότητα συνεργασίας με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και άλλους Ερευνητικούς Φορείς.

Η χρηματοδότηση του Μέτρου πρόκειται να βαρύνει τον προϋπολογισμό του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας (Λογαριασμός Σποροπαραγωγής και Φυτωρίων) και υπολογίζεται να φτάσει περί το 1.500.000 € σε βάθος πενταετίας. Τονίζεται ότι αυτή είναι η πρώτη φορά ουσιαστικής επένδυσης στην αγροτική έρευνα για τη δημιουργία νέων φυτικών ποικιλιών, ενώ, παράλληλα, ανταποκρίνεται στην ανάγκη αισθητής ανταποδοτικότητας των καταβαλλόμενων τελών από τις επιχειρήσεις πολλαπλασιαστικού υλικού.

Μετά το πέρας της συνάντησης, ο Υφυπουργός του ΥΠΑΑΤ δήλωσε: «Υλοποιείται η δέσμευση που είχα αναλάβει απέναντι σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στην Θεσσαλονίκη στα πλαίσια της Agrotica 2018, για αξιοποίηση των υπάρχοντων πόρων ώστε να γίνουν επενδύσεις στο πολλαπλασιαστικό υλικό. Η επένδυση αυτή θα έχει μετρήσιμα, χειροπιαστά παραδοτέα και στόχος της είναι να στηρίξει τη βιωσιμότητα των αγροτικών εκμεταλλεύσεων σε συνθήκες κλιματικής αλλαγής, να αυξήσει το εισόδημα του Έλληνα παραγωγού, να προσφέρει προστιθέμενη αξία στα παραγόμενα προϊόντα, ενισχύοντας τον εξωστρεφή χαρακτήρα του πρωτογενούς τομέα και την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής γεωργίας. Το πρόγραμμα δημιουργίας νέων ποικιλιών φυτικών ειδών αποτελεί μια φροντίδα της παρούσας κυβέρνησης για το μέλλον της ελληνικής γεωργίας, με σεβασμό στο περιβάλλον, την ελληνική βιοποικιλότητα, την ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των ελληνικών ποικιλιών και τη δημιουργία «μαγιάς» για την μακροπρόθεσμη κάλυψη των εγχώριων αναγκών σε πολλαπλασιαστικό υλικό αλλά και τη δυνατότητα εξαγωγών πολλαπλασιαστικού υλικού σε άλλες χώρες».

Ήδη, υπάρχει μία πρόταση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τον ΕΛ.Γ.Ο. – ΔΗΜΗΤΡΑ. Συγκεκριμένα, το Ινστιτούτο Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου (ΙΕΛΥΑ) έχει καταθέσει πρόταση για τη γενετική βελτίωση ποικιλιών ή υποκειμένων εσπεριδοειδών που θα συμβάλλει θετικά στην επίλυση σημαντικών προβλημάτων της εσπεριδοκαλλιέργειας, όπως η δημιουργία νέων ποικιλιών ή υποκειμένων ικανών να αντιμετωπίσουν παθογόνα καραντίνας, με προσαρμοστικότητα σε συνθήκες αβιοτικών καταπονήσεων και η κλιμακωτή παραγωγή καρπών εσπεριδοειδών ανώτερης ποιότητας και διατροφικής αξίας όλο τον χρόνο.

Διευκρινίζεται ότι στόχος του έργου είναι η διατήρηση και περαιτέρω μελέτη βελτιωμένων γενετικών υλικών που υπάρχουν στο ΙΕΛΥΑ και τα οποία δεν έχουν πλήρως αξιολογηθεί και αξιοποιηθεί εμπορικά. Ειδικότερα, πραγματοποιείται αξιολόγηση υπάρχουσών ποικιλιών εσπεριδοειδών ως προς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των καρπών, μελέτη της αντοχής σε αβιοτικές καταπονήσεις (ψύχος, αλατότητα, αλκαλίωση) και μελέτη της συμβατότητας νέων ποικιλιών με γνωστά υποκείμενα ή και νέων υποκειμένων με γνωστές ποικιλίες (με εμβολιασμό) και προσαρμογή του συνδυασμού σε συνθήκες αβιοτικών καταπονήσεων ή παρουσίας παθογόνων (τριστεύα ή εξωκόρητη).

Σημειώνεται ότι στις άμεσες προτεραιότητες του ΙΕΛΥΑ είναι η μελέτη των ποικιλιών λεμονιάς, λιμμετιάς και πορτοκαλιάς, οι οποίες αναγράφονται στον Εθνικό κατάλογο ποικιλιών και έχουν τη δυνατότητα να παράξουν καρπούς κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, με στόχο την αξιολόγηση της προσαρμοστικότητάς τους σε σημαντικές περιοχές παραγωγής εσπεριδοειδών της Ελλάδας.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Ι. Λαγό